

Scénář k rozhlasové reportáži – ZŠ Lerchova Sušice

Jiří Zelený

Vypracovali: Martin Havelka, Vojtěch Janoušek, Vojtěch Krčmář, Václav Němeček, Martin Rajtr

(zvuk předehra)

1.vstup:

Pan Jiří Zelený se narodil v politicky osudovém roce 1948, a to jako nejmladší ze tří dětí. Své dětství strávil na rodinném statku v Drouhavči, v malé vesničce nedaleko Velhartic. Rodina Zelených hospodařila na několika hektarech zemědělské půdy a chovala dobytek. V roce 1954 nastala však pro rodinu velká změna. Všechn hospodářský majetek jim byl zabaven a oni byli nuceni vstoupit do JZD.

Pamětník: 41:36 – 42:30 – 54 s.

„Přišli, zabrali, no naši nesměli do maštale, oni nestačili krávy nakrmit. No tak táta vyrazil dveře, šel dobytek nakrmit i když nebyl jeho. To prostě bylo takový běžný. Pak v podstatě...maminku, že byla v podstatě kulak a nikdo nechtěl jít do kravína, když se postavil, tak musela povinně do kravína. No teď ona už to nestačila, to víš to bylo v tej době, to jí bylo šedesát tři let, šedesát čtyři let. Tak jsem tam s ní chodil já, vždycky jsem šel tam a pak jsem šel do školy. No a až potom z toho dostala infarkt.“

2. vstup:

Na základní školu chodil pan Zelený do nedalekých Velhartic. Po ukončení povinné školní docházky se chtěl stát elektromechanikem. To mu však komunistický režim neumožnil.

Pamětník: 3: 21 – 3:43 = 20 s.

„Tak jsem se dostal na tu důlní průmyslovku do Kladna, ale bohužel tady strana a vláda zasáhly, takže přestože jsem byl přijatý, tak mě v podstatě v srpnu oznámili, že tam nemůžu nastoupit.“

3. vstup:

Pan Zelený se nakonec na střední školu dostal. Byl přijat na tehdy nově zřízenou školu ve Stříbře, a to jen z toho důvodu, že do studia se přihlásil malý počet žáků.

Pamětník: 4:49- 5:29: = 21 s.

„Tehdy se otevírala střední zemědělská škola ve Stříbře, kde prostě potřebovali děti. No, tak on nabídl tehdy řediteli té školy, jestli bych by mě nevzal, asi pravděpodobně. Takže ten mi zavolal 15. listopadu, že jsem přijatý na jejich školu a jak to, že jsem nenastoupil, proč jsem nenastoupil. Dneska je to úplně neuvěřitelný, proč jsem

nenastoupil a jestli nastoupím. Tak jsem řekl, že samozřejmě nastoupím a takhle jsem se dostal k zemědělství.“

4. vstup:

V době, kdy studoval střední školu začal docházet do pěveckého sboru a díky tomuto souboru se poprvé mohl podívat do zahraničí na západ. V létě roku 1968 pobýval v Holandsku u soukromého zemědělce na rodinném statku, kde se shodou okolností 3 dny před 21. srpnem dozvěděl o chystané invazi.

Pamětník: 16:05- 16:58 – 52 s.

„Bydlel jsem v rodině, ty měli tři holky a jednoho kluka a čekalo se na večeri a tatínek, to prostě, to bylo místo, tam si nikdo nesesed, to prostě byl pan otec a ten až přišel tak si sedl, tak jsme se najedli a pak jsme tak nějak spolu začali povídat a on říkal Rusové se na vás chystají a já říkám, Rusové se na nás nechystají, ty jdou domů, tam bylo cvičení a ty jedou domů. A on říká: „jo, tak se pojd' podívat!“ A to bylo tři dny před jednadvacátým srpнем a celníci tenkrát říkali: jó až pojedete příště, nebudete potřebovat pasy.“ Tak jsem se šel podívat, on pustil televizi a tam přesně ukazovali, jak na našich hranicích, jak jsme obšacovaný.“

5. vstup:

Ikdyž se nabízel život ve svobodě, přesto se vrátil zpět do rodného Československa s cílem vystudovat vysokou školu. To se mu i přes veškeré zákazy a díky velké píli a ctizádosti podařilo. Po ukončení studia vysoké veterinární školy začal pracovat jako veterinář v Sušici. Tomuto povolání se věnuje dodnes.

V roce 1990, po pádu komunistického režimu byl rodině navrácen zabavený zemědělský majetek, louky a polnosti, na nichž nadále hospodaří nejstarší syn pana Zeleného.

Panu Jiřímu Zelenému mnohokrát děkujeme za krásný příběh a příjemné setkání, ze kterého si zároveň odnášíme závěrečná slova.

Pamětník: 24:40 – 24:54 – 14 s.

„Vždycky si člověk říká, že by něco udělal jinak, tak anebo onak, ale hlavně, aby se tady lidi naučili respektovat demokracii“ ...